

Belevingsroute Toen en nu

'Ik ben het Vrouwtje van Stavoren. Ooit was ik de rijkste koopmansweduwe van heel Stavoren. Op een dag vroeg ik een schipper om mij het kostbaarste bezit te brengen dat hij kon vinden. Hij bood mij tarwe aan, de mooiste die hij ooit had gezien. Maar ik was niet tevreden en gebod hem de lading overboord te gooien.

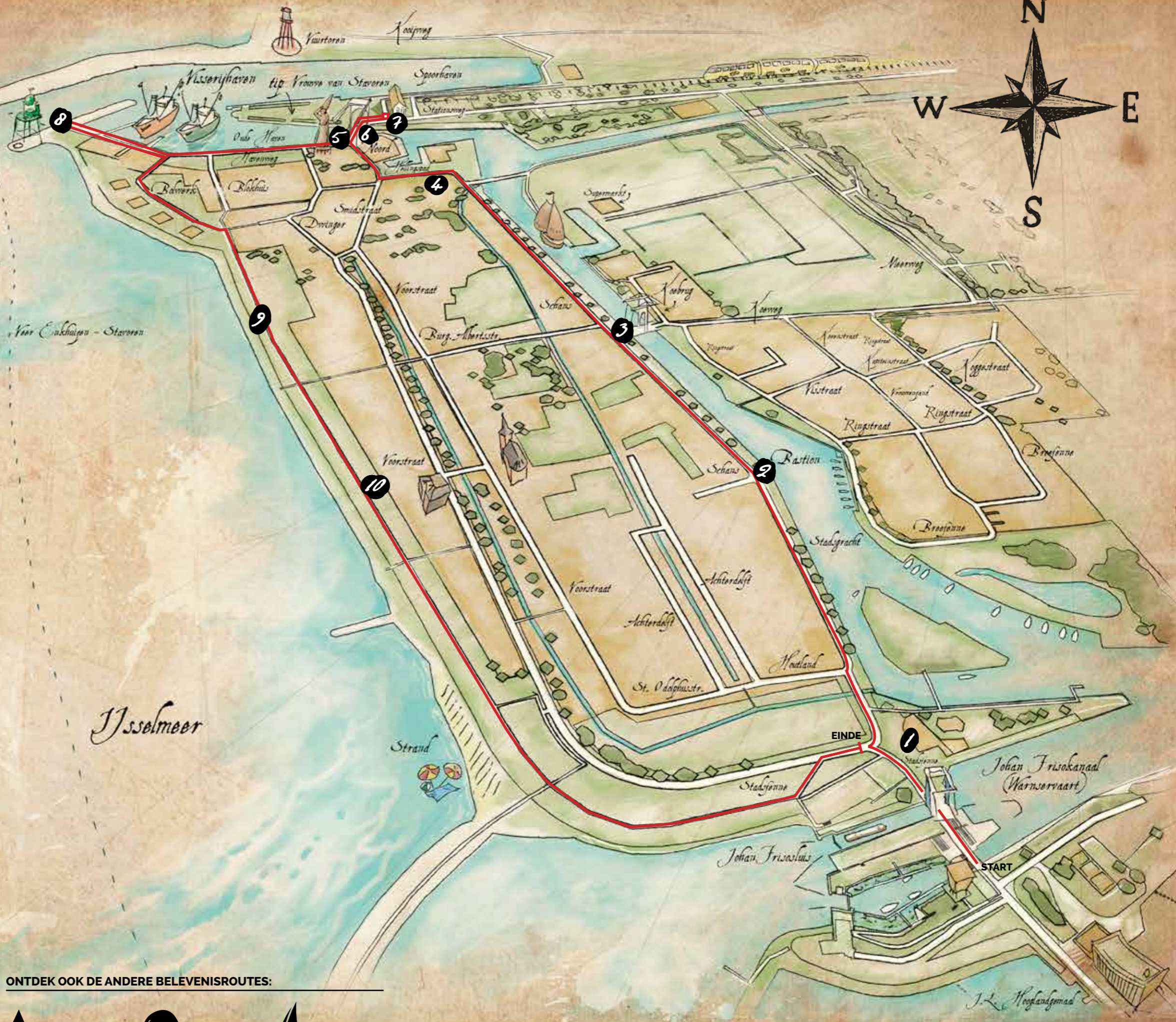
Een voorbijganger riep dat ik voor mijn overmoed gestraft zou worden. Daarop gooide ik mijn gouden ring in de golven en sprak: Zomin deze ring uit de zee terugkeert, zomin zal ik tot de bedelstaf vervallen! Tot mijn grote schrik keerde de ring toch terug. Mijn dienstbode vond hem in een vis die zij klaarmaakte. Weldra keerde mijn lot. Ik, het Vrouwtje van Stavoren, verviel tot de bedelstaf.

Niet alleen mijn rijkdom kwam en ging. 'Komen en gaan' loopt als een rode draad door onze geschiedenis. Wil je meer weten over onze bijzondere stad? Loop dan met me mee. Ik vertel je het verhaal van toen en nu.'

Vrouwtje van Stavoren

Stavoren

ONTDEK OOK DE ANDERE BELEVINGSROUTES:

-
**DOORSTROMEN
EN TEGENHOUDEN**
-
**AMBACHT EN
INNOVATIE**
-
**DRIJVEN EN
VERBLIJVEN**

1 De Kruitmolen

Restaurant De Kruitmolen dankt zijn naam aan de molen die vroeger op deze plek stond. Die werd gebruikt voor het vermalen van grondstoffen voor het maken van buskruit. De molen ontplofte in 1744, maar werd al snel opnieuw opgebouwd. De nieuwe kruitmolen werd in 1790 afgebroken.

2 Bastion

In de 16e eeuw kreeg Stavoren een stadsmuur, vijf bastions en een stadsgracht. Deze moesten de stad beschermen in oorlogstijden. Als in de 18e en 19e eeuw de scheepvaart stil komt te liggen door de vierde Engelse oorlog, verlaten veel mensen de stad en werden veel gebouwen in de binnenstad afgebroken en verdwenen ook de meeste verdedigingswerken. Het vroegere bastion is op deze plaats duidelijk te herkennen.

3 Koebrug

Deze waterweg is de oude stadsgracht, die werd aangelegd ter verdediging van de stad. De stadsgracht is onderdeel van de Elfstedenroute. De Koebrug is één van de drie bruggen die Stavoren kunnen afsluiten van het vasteland. Staan de Nieuwe Sluisbrug, de Oude Sluisbrug en de Koebrug op hetzelfde moment open, dan ligt de stad gewoon op een eiland.

4 Toonkamer 't Ponthús

Stavoren is de oudste stad (1061) van Friesland, maar door oorlogen, overstromingen en economisch verval is er weinig meer over van 'vroeger'. In Toonkamer 't Ponthús komt de geschiedenis van Stavoren weer tot leven. Ook is hier een film te zien van het Vrouwtje van Stavoren.

5 Het Vrouwtje van Stavoren

De sage van het Vrouwtje van Stavoren staat symbool voor een periode van grote bloei en het daaropvolgende verval in de geschiedenis van Stavoren. Sinds 1969 heeft het Vrouwtje haar eigen standbeeld, gemaakt door kunstenaar Pier Arjen de Groot.

6 Oude Zeesluis

Stavoren heeft drie sluisen: aan de Zuidzijde de Johan Frisosluis met twee sluisdommen en aan de Noordzijde de Oude Zeesluis. De Oude Zeesluis werd al in 1575 gebouwd en wordt, ondanks verschillende opknappingen en vernieuwingen, nog steeds met de hand bediend.

7 Einde van het spoor

Hier eindigt de spoorlijn Leeuwarden - Stavoren. In 2010 reed een slijptrein door het stootblok, waarna hij tachtig meter doorschoot en in een watersportwinkel tot stilstand kwam.

8 Groene en rode havenlichten

Op de haven staan twee havenlichten en een vuurtoren. Deze zijn al in 1884 gebouwd en worden nog altijd gebruikt. Eén van de havenlichten is groen-wit, de ander is rood-wit geschilderd. Als het donker wordt, geeft de één groen en de ander rood licht. Dit helpt schippers om in het donker toch veilig de haven binnen te varen. Bij het binnenvaren houden de schepen het rode licht aan bakboord (links), en het groene licht aan de stuurboordzijde (rechts). De vuurtoren geeft om de twee seconden wit licht, zodat de schippers weten dat daar de haven van Stavoren ligt.

9 Op de bodem van het IJsselmeer

Begin 2000 vonden sportduikers en amateurarcheologen vlak voor de kust van Stavoren een scheepswrak. Een gelukstreffer, want eigenlijk waren zij op zoek naar een klooster dat in zee is verdwenen. In 2012 werd nader onderzoek verricht. Het scheepswrak bleek van grote historische waarde, werd de 'Stavoren 17' gedoopt en is ruim vijf eeuwen oud.

10 Gemeentehuis en Nicolaaskerk

De dijk geeft een mooi uitzicht over het IJsselmeer, maar vanaf deze plek zijn ook de achtergevel van het gemeentehuis en de toren van de Nicolaaskerk te zien. Op de plaats van de Nicolaaskerk stond vroeger een andere, grotere kerk, maar die werd in de 19e eeuw vervangen door het huidige gebouw.